

άρθρου.

δ. Ως «παιδί» ορίζεται οποιοδήποτε άτομο κάτω των δεκαοκτώ ετών.

ε. Ως «θύμα» ορίζεται οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο υπόκειται σε εμπορία ανθρώπων όπως αυτή ορίζεται στο παρόν άρθρο.

Κεφάλαιο II – Πρόληψη, συνεργασία και άλλα μέτρα

Άρθρο 5 – Πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων.

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει μέτρα για τη θέσπιση ή την ενίσχυση του εθνικού συντονισμού μεταξύ των διάφορων φορέων που είναι αρμόδιοι για την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θεσπίζει και/ ή ενισχύει αποτελεσματικές πολιτικές και προγράμματα για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, μέσω μέτρων όπως: έρευνα, ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και εκπαιδευτικές εκστρατείες, κοινωνικές και οικονομικές πρωτοβουλίες και προγράμματα κατάρτισης, ιδιαίτερα για άτομα ευάλωτα στην εμπορία ανθρώπων, καθώς και για επαγγελματίες που ασχολούνται με αυτήν.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προωθεί μία προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα και χρησιμοποιεί την ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των δύο φύλων και την προσέγγιση υπέρ των παιδιών, κατά την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την αξιολόγηση όλων των πολιτικών και προγραμμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα που απαιτούνται, προκειμένου να καταστήσει δυνατή τη νόμιμη μετανάστευση, ιδιαίτερα μέσω διάδοσης ακριβών πληροφοριών από τα σχετικά γραφεία, όσον αφορά στις προϋποθέσεις που καθιστούν δυνατή τη νόμιμη είσοδο και διαμονή στην επικράτειά του.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να περιορίσει την ευάλωτη θέση των παιδιών απέναντι στην εμπορία ανθρώπων, δημιουργώντας πρωτίστως ένα προστατευτικό περιβάλλον για αυτά.

6. Τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο αφορούν και μη κυβερνητικούς οργανισμούς, άλλους σχετικούς οργανισμούς και άλλα μέρη της κοινωνίας των πολιτών που ασχολούνται με την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων και την προστασία και υποστήριξη των θυμάτων.

Άρθρο 6 – Μέτρα για την αποθάρρυνση της ζήτησης

Προκειμένου να μειώσει τη ζήτηση που ευνοεί κάθε είδους εκμετάλλευση ατόμων, και ιδιαίτερα γυναικών και παιδιών, η οποία οδηγεί στην εμπορία ανθρώπων, κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει ή ενισχύει νομοθετικά, διοικητικά, εκπαιδευτικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και άλλα μέτρα περιλαμβανομένων των ακόλουθων:

- α. έρευνα για την αναγνώριση των καλύτερων πρακτικών, μεθόδων και στρατηγικών,
- β. ενίσχυση της συνειδητοποίησης της ευθύνης και του σημαντικού ρόλου των μέσων ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών όσον αφορά στην αναγνώριση της ζήτησης ως μίας εκ των βασικών αιτιών της διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων,
- γ. εκστρατείες ενημέρωσης που περιλαμβάνουν, όπου είναι δυνατό, μεταξύ άλλων, τις δημόσιες αρχές και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής,
- δ. προληπτικά μέτρα, περιλαμβανομένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για αγόρια και κορίτσια κατά τα σχολικά τους χρόνια, τα οποία τονίζουν τη μη αποδοχή της διάκρισης λόγω φύλου και τις καταστροφικές της συνέπειες, τη σπουδαιότητα της ισότητας των δύο φύλων και την αξιοπρέπεια και ακεραιότητα κάθε ανθρώπου.

Άρθρο 7 – Μέτρα που λαμβάνονται στα σύνορα

1. Με κάθε επιφύλαξη προς στις διεθνείς δεσμεύσεις που σχετίζονται με την ελεύθερη κυκλοφορία ατόμων, τα συμβαλλόμενα μέρη ενισχύουν, στο μέτρο του δυνατού, τους απαραίτητους συνοριακούς ελέγχους, που απαιτούνται για την πρόληψη και τον εντοπισμό της εμπορίας ανθρώπων.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος υιοθετεί νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να

αποτρέψει, στο μέτρο του δυνατού, τη χρήση των εμπορικών μέσων μεταφοράς για διάπραξη των αδικημάτων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

3. Όπου είναι δυνατό και με κάθε επιφύλαξη προς τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις, τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν τη θέσπιση της υποχρέωσης των εμπορικών μεταφορέων, όπως οποιασδήποτε μεταφορικής εταιρείας, του ιδιοκτήτη ή αυτού που εκμεταλλεύεται οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς, να διαπιστώνει ότι όλοι οι επιβάτες κατέχουν τα ταξιδιωτικά έγγραφα που απαιτούνται για την είσοδο στο κράτος υποδοχής.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, ώστε να προβλέπει κυρώσεις σε περιπτώσεις αθέτησης της υποχρέωσης που ορίζεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος υιοθετεί νομοθετικά ή άλλα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να επιτρέψει, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, την άρνηση εισόδου ή την ανάκληση θεώρησης εισόδου (visa) ατόμων τα οποία εμπλέκονται στη διάπραξη των αδικημάτων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

6. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενισχύουν τη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών ελέγχου των συνόρων μέσω, μεταξύ άλλων, της δημιουργίας και διατήρησης απευθείας διαύλων επικοινωνίας.

Άρθρο 8 – Ασφάλεια και έλεγχος εγγράφων

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει:

- α. ότι τα ταξιδιωτικά έγγραφα και τα δελτία ταυτότητας που εκδίδει είναι τέτοιας ποιότητας ώστε να μην μπορούν εύκολα να εκδοθούν, να αναπαραχθούν ή να χρησιμοποιηθούν παράνομα ούτε να πλαστογραφηθούν ή να παραποιηθούν, και
- β. να διασφαλίζει την ακεραιότητα και την ασφάλεια των ταξιδιωτικών εγγράφων και των δελτίων ταυτότητας που εκδίδονται από το συμβαλλόμενο μέρος ή εκ μέρους αυτού και να αποτρέπει την παράνομη δημιουργία και έκδοσή τους.

Άρθρο 9 – Νομιμότητα και ισχύς των εγγράφων

Κατόπιν αιτήματος άλλου συμβαλλόμενου μέρους, ένα συμβαλλόμενο μέρος, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, επιβεβαιώνει εντός λογικού χρονικού διαστήματος τη νομιμότητα και ισχύ των εγγράφων που εκδίδονται ή φέρονται ότι έχουν εκδοθεί στο όνομά του και υπάρχει υποψία ότι χρησιμοποιούνται για την εμπορία ανθρώπων.

Κεφάλαιο III – Μέτρα για την προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων των θυμάτων, τα οποία διασφαλίζουν την ισότητα των δύο φύλων

Άρθρο 10 – Αναγνώριση των θυμάτων

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέπει τη στελέχωση των αρμοδίων αρχών του με άτομα τα οποία είναι εκπαιδευμένα και ικανά να αποτρέπουν και να καταστέλλουν την εμπορία ανθρώπων, να αναγνωρίζουν και να βοηθούν τα θύματα, περιλαμβανομένων των παιδιών, και διασφαλίζει ότι οι διάφορες αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους καθώς και με τους σχετικούς οργανισμούς υποστήριξης, έτσι ώστε τα θύματα να μπορούν : α) να αναγνωρίζονται βάσει μίας διαδικασίας, η οποία λαμβάνει πλήρως υπόψη την ειδική περίπτωση των θυμάτων γυναικών και παιδιών και β) όπου απαιτείται να λαμβάνουν άδειες διαμονής, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 14 της παρούσας Σύμβασης προϋποθέσεις.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει νομοθετικά ή άλλα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να αναγνωρίζει τα θύματα σε συνεργασία με άλλα συμβαλλόμενα μέρη και αρμόδιους οργανισμούς υποστήριξης. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι, εάν οι αρμόδιες αρχές έχουν λόγους να πιστεύουν ότι ένα άτομο έχει πέσει θύμα εμπορίας ανθρώπων, αυτό δεν θα απομακρύνεται από την επικράτεια του συμβαλλόμενου μέρους εωσότου ολοκληρωθεί η διαδικασία αναγνώρισής του ως θύματος του προβλεπόμενου, από το άρθρο 18 της παρούσας Σύμβασης, αδικήματος και ομοίως διασφαλίζει ότι το εν λόγω άτομο απολαμβάνει την αρωγή που προβλέπεται στις παραγράφους 1 & 2 του άρθρου 12.

3. Όταν η ηλικία του θύματος είναι απροσδιόριστη και υπάρχουν λόγοι να πιστευτεί κανείς ότι το θύμα είναι παιδί, εκείνος ή εκείνη θα θεωρείται ότι είναι παιδί και θα του/της παρέχονται ειδικά μέτρα προστασίας όσο εκκρεμεί η πιστοποίηση της ηλικίας του/της.

4. Κατά τη στιγμή που κάποιο ασυνόδευτο παιδί αναγνωριστεί ως θύμα, κάθε συμβαλλόμενο μέρος:

- α. προβλέπει την εκπροσώπηση του παιδιού από νόμιμο επίτροπο, οργάνωση ή αρχή, η οποία θα ενεργεί προς όφελος του παιδιού,
- β. προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να τεκμηριώσει την ταυτότητα και την εθνικότητα του/ της,
- γ. καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εντοπίσει την οικογένειά του, όταν κάτι τέτοιο είναι προς όφελος του παιδιού.

Άρθρο 11 – Προστασία της ιδιωτικής ζωής

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προστατεύει την ιδιωτική ζωή και την ταυτότητα των θυμάτων. Τα προσωπικά δεδομένα που τους αφορούν καταχωρούνται και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τη Σύμβαση για την Προστασία του Ατόμου όσον αφορά την Αυτοματοποιημένη Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων (ETS Αρ.108).

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει, ιδίως, ότι η ταυτότητα, ή οι πληροφορίες που επιτρέπουν την αναγνώριση ενός παιδιού-θύματος εμπορίας, δεν γίνονται δημόσια γνωστές δια των μέσων ενημέρωσης ή οποιουδήποτε άλλου μέσου, εκτός εάν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, πρόκειται να διευκολύνουν τον εντοπισμό των μελών της οικογένειας του ή με κάποιον άλλο τρόπο να διασφαλίσουν την ευημερία και την προστασία του παιδιού.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει, σύμφωνα με το Άρθρο 10 της Σύμβασης περί Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών όπως ερμηνεύεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μέτρα που στόχο έχουν να ενθαρρύνουν τα μέσα ενημέρωσης να προστατεύουν την ιδιωτική ζωή και την ταυτότητα των θυμάτων μέσω αυτορρυθμίσεων ή άλλων ρυθμιστικών μέτρων.

Άρθρο 12 – Αρωγή των θυμάτων

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει νομοθετικά ή άλλα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να βοηθά τα θύματα στη σωματική, ψυχολογική και κοινωνική τους αποκατάσταση. Η εν λόγω αρωγή περιλαμβάνει ιδίως:

- α. βιοτικό επίπεδο ικανό να διασφαλίζει τη διαβίωσή τους, μέσω μέτρων όπως: κατάλληλη και ασφαλής διαμονή, ψυχολογική και υλική υποστήριξη,
- β. πρόσβαση σε επείγουσα ιατρική θεραπεία,
- γ. υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας, όπου είναι απαραίτητες,
- δ. συμβουλευτική και ενημέρωση, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στα νόμιμα δικαιώματά τους και τις υπηρεσίες που υπάρχουν στη διάθεσή τους, σε γλώσσα την οποία καταλαβαίνουν,
- ε. υποστήριξη προκειμένου να διευκολύνεται η παρουσίαση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων τους, καθώς και η ενάσκησή τους σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας,
- στ. πρόσβαση των παιδιών στην εκπαίδευση.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει δεόντως υπόψη τις ανάγκες ασφάλειας και προστασίας των θυμάτων.

3. Επιπροσθέτως, κάθε συμβαλλόμενο μέρος παρέχει την απαραίτητη ιατρική ή άλλη βοήθεια στα θύματα που διαμένουν νόμιμα στην επικράτειά του, τα οποία δε διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους και χρειάζονται τέτοιου είδους βοήθεια.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος υιοθετεί τους κανόνες βάσει των οποίων τα θύματα που διαμένουν νόμιμα στην επικράτειά του, έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση και στην αγορά εργασίας.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την εθνική του νομοθεσία, μέτρα προκειμένου να συνεργάζεται με μη κυβερνητικούς οργανισμούς, άλλους σχετικούς οργανισμούς ή άλλα μέρη της κοινωνίας των πολιτών που ασχολούνται με την υποστήριξη θυμάτων.

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει ότι η αρωγή που παρέχεται στα θύματα δεν

εξαρτάται από την προθυμία του θύματος να ενεργήσει ως μάρτυρας.

7. Για την εφαρμογή των προβλέψεων του παρόντος άρθρου, κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι οι υπηρεσίες παρέχονται κατόπιν συναίνεσης και ενημέρωσης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ειδικές ανάγκες των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη θέση και τα δικαιώματα των παιδιών σχετικά με τη διαμονή, την εκπαίδευση και την κατάλληλη ιατρική φροντίδα.

Άρθρο 13 – Περίοδος αποκατάστασης και περίσκεψης

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέπει στην εθνική του νομοθεσία μία περίοδο αποκατάστασης και περίσκεψης τουλάχιστον 30 ημερών, όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρείται ότι το εν λόγω άτομο είναι θύμα. Η περίοδος αυτή πρέπει να είναι επαρκής ώστε το συγκεκριμένο άτομο να συνέλθει και να ξεφύγει από την επιρροή των δραστών της εμπορίας και/ ή να αποφασίζει συνειδητά σχετικά με τη συνεργασία του με τις αρμόδιες αρχές. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου δεν είναι δυνατό να εκτελεστεί εναντίον του/της οποιοδήποτε μέτρο απέλασης. Η εν λόγω διάταξη ισχύει με την επιφύλαξη των πράξεων που διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές σε όλα τα στάδια των σχετικών εθνικών διαδικασιών, και ιδίως κατά την έρευνα και τη δίωξη των σχετικών αδικημάτων. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν το δικαίωμα στα ανωτέρω άτομα να παραμένουν εντός της επικράτειάς τους.

2. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου τα άτομα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου απολαμβάνουν των αναφερόμενων στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 12, ρυθμίσεων.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν είναι υποχρεωμένα να τηρήσουν την εν λόγω περίοδο αν συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης ή εάν διαπιστωθεί ότι το άτομο επικαλέστηκε την ιδιότητα του θύματος καταχρηστικά.

Άρθρο 14 – Άδεια διαμονής

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εκδίδει ανανεώσιμη άδεια διαμονής στα θύματα, σε οποιαδήποτε από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α. εάν η αρμόδια αρχή θεωρεί ότι η διαμονή τους είναι απαραίτητη εξαιτίας της προσωπικής τους κατάστασης,

β. εάν η αρμόδια αρχή θεωρεί ότι η διαμονή τους είναι απαραίτητη για τη συνεργασία τους με τις αρμόδιες αρχές σε ό,τι αφορά στην έρευνα ή τις λοιπές ποινικές διαδικασίες.

2. Η άδεια διαμονής για παιδιά-θύματα, όταν απαιτείται νομικά, εκδίδεται προς το συμφέρον του παιδιού και, όπου απαιτείται, ανανεώνεται βάσει των ίδιων προϋποθέσεων.

3. Η μη ανανέωση ή η ανάκληση της άδειας διαμονής υπόκειται στους όρους που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία του συμβαλλόμενου μέρους.

4. Εάν ένα θύμα υποβάλει αίτηση για κάποιο άλλο είδος άδειας διαμονής, το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι εκείνος ή εκείνη διαθέτει, ή διέθετε, άδεια διαμονής σύμφωνα με την παράγραφο 1.

5. Λαμβάνοντας υπόψη τις αναφερόμενες στο άρθρο 40 υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών, κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει το γεγονός ότι η έκδοση άδειας σύμφωνα με την παρούσα διάταξη πραγματοποιείται με την επιφύλαξη του δικαιώματος αναζήτησης και χορήγησης ασύλου.

Άρθρο 15 – Αποζημίωση και Ένδικα Μέσα

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα θύματα έχουν πρόσβαση, από την πρώτη τους επαφή με τις αρμόδιες αρχές, σε πληροφόρηση για σχετικές δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες σε γλώσσα, την οποία μπορούν να κατανοήσουν.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέπει το δικαίωμα παροχής νομικής συνδρομής και δωρεάν νομικής βοήθειας στα θύματα, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την εθνική του νομοθεσία.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέπει στην εθνική του νομοθεσία το δικαίωμα των θυμάτων να αποζημιώνονται από τους δράστες των εγκλημάτων εμπορίας ανθρώπων.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί η αποζημίωση των θυμάτων, σύμφωνα με τους

όρους που προβλέπονται από την εθνική του νομοθεσία, για παράδειγμα μέσω της δημιουργίας ενός ταμείου για την αποζημίωση θυμάτων ή μέσω μέτρων ή προγραμμάτων για την κοινωνική βοήθεια και την κοινωνική ένταξη των θυμάτων, τα οποία μπορεί να χρηματοδοτούνται από τα έσοδα που προέρχονται από την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο άρθρο 23 μέτρων.

Άρθρο 16 – Επαναπατρισμός και επιστροφή των θυμάτων

1. Το συμβαλλόμενο μέρος, του οποίου ένα θύμα είναι πολίτης ή στο οποίο το θύμα είχε δικαίωμα μόνιμης διαμονής κατά το χρόνο του της εισόδου του στην επικράτεια του συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής, διευκολύνει και αποδέχεται την επιστροφή του/της χωρίς αδικαιολόγητες ή παράλογες καθυστερήσεις, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα δικαιώματα, την ασφάλεια και την ακεραιότητά του/της.
2. Κατά την επιστροφή ενός θύματος σε ένα άλλο κράτος, το συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει δεόντως υπόψη τα δικαιώματα, την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια αυτού, καθώς και το καθεστώς οποιασδήποτε σχετικής νομικής διαδικασίας. Η επιστροφή αυτή είναι κατά προτίμηση εκούσια.
3. Κατόπιν αιτήματος του συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής, το συμβαλλόμενο μέρος που λαμβάνει το αίτημα επιβεβαιώνει αν το άτομο είναι δικός του πολίτης ή είχε δικαίωμα μόνιμης διαμονής στην επικράτεια του, κατά το χρόνο εισόδου του στην επικράτεια του συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής.
4. Προκειμένου να διευκολυνθεί η επιστροφή ενός θύματος, στερούμενου των απαραίτητων δικαιολογητικών, το συμβαλλόμενο μέρος, του οποίου το εν λόγω άτομο είναι πολίτης ή στο οποίο το εν λόγω άτομο είχε δικαίωμα μόνιμης διαμονής κατά το χρόνο εισόδου του στην επικράτεια του συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής, εκδίδει, κατόπιν αιτήματος του συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής, τα απαραίτητα ταξιδιωτικά έγγραφα ή άδειες ώστε να δοθεί η δυνατότητα στο εν λόγω άτομο να ταξιδέψει και να εισέλθει ξανά στην επικράτειά του.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να θεσπίσει προγράμματα επαναπατρισμού, με τη συμμετοχή των αρμόδιων εθνικών ή διεθνών ιδρυμάτων και μη κυβερνητικών οργανισμών. Τα

προγράμματα αυτά σκοπό έχουν να αποτρέψουν την επαναθυματοποίηση. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος πρέπει να καταβάλει τις καλύτερες δυνατές προσπάθειες για την επανένταξη των θυμάτων στην κοινωνία του κράτους επιστροφής, περιλαμβανομένης της επανένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα και την αγορά εργασίας, ιδιαίτερα μέσω της απόκτησης και βελτίωσης των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων. Σε ό,τι αφορά στα παιδιά, τα προγράμματα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν την απόλαυση του δικαιώματος στην εκπαίδευση καθώς και μέτρα για τη διασφάλιση της κατάλληλης φροντίδας ή αποδοχής από την οικογένεια ή άλλες δομές φροντίδας.

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διαθέτει στα θύματα, όπου απαιτείται σε συνεργασία με οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος, πληροφορίες επικοινωνίας με φορείς που μπορούν να τους βοηθήσουν στη χώρα όπου επιστρέφουν ή επαναπατρίζονται, όπως αστυνομικές ή δικαστικές υπηρεσίες, μη κυβερνητικούς οργανισμούς, υπηρεσίες παροχής νομικής βοήθειας ή υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας.

7. Τα παιδιά-θύματα δεν επιστρέφονται σε ένα κράτος, για το οποίο υπάρχουν ενδείξεις, έπειτα από αξιολόγηση των κινδύνων και της ασφάλειας, ότι η εν λόγω επιστροφή δεν τελεί προς όφελος τους.

Άρθρο 17 – Ισότητα των δύο φύλων

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος, κατά την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, στοχεύει στην προώθηση της ισότητας των δύο φύλων και στην ενσωμάτωση της αρχής αυτής κατά τη δημιουργία και αξιολόγηση των μέτρων.

Κεφάλαιο IV – Διατάξεις ουσιαστικού Ποινικού Δίκαιου

Άρθρο 18 – Ποινικοποίηση της εμπορίας ανθρώπων

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα

προκειμένου να θεσπίσει ως ποινικό αδίκημα την περιγραφόμενη στο άρθρο 4 της παρούσας Σύμβασης συμπεριφορά, όταν αυτή εκδηλώνεται από πρόθεση.

Άρθρο 19 – Ποινικοποίηση της χρήσης των υπηρεσιών του θύματος

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εξετάζει τη λήψη των απαιτούμενων νομοθετικών ή άλλων μέτρων, προκειμένου να θεσπίσει ως ποινικό αδίκημα βάσει της εθνικής του νομοθεσίας, τη χρήση υπηρεσιών που, σύμφωνα με την παράγραφο α του άρθρου 4 της παρούσας, αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης, γνωρίζοντας ότι το άτομο αυτό είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων.

Άρθρο 20 – Ποινικοποίηση πράξεων σχετικών με ταξιδιωτικά έγγραφα και δελτία ταυτότητας

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα τις ακόλουθες πράξεις, όταν αυτές τελούνται με πρόθεση και με σκοπό να καταστήσουν δυνατή την εμπορία ανθρώπων:

- α. πλαστογράφηση ταξιδιωτικού εγγράφου ή δελτίου ταυτότητας,
- β. προμήθεια ή παροχή τέτοιων εγγράφων,
- γ. παρακράτηση, αφαίρεση, απόκρυψη, φθορά ή καταστροφή ταξιδιωτικού εγγράφου ή δελτίου ταυτότητας άλλου ατόμου.

Άρθρο 21 – Απόπειρα και συμμετοχή

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να θεσπίσει ως ποινικό αδίκημα, όταν αυτό τελείται με πρόθεση, κάθε μορφή συμμετοχής στη διάπραξη οποιουδήποτε από τα καθοριζόμενα στα άρθρα 18 και 20 της παρούσας αδικήματα.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να θεσπίσει ως ποινικό αδίκημα την απόπειρα διάπραξης οποιουδήποτε από τα καθοριζόμενα στα άρθρα 8 και 20 παράγραφος α της παρούσας αδικήματα.

Άρθρο 22 – Εταιρική ευθύνη

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι ένα νομικό πρόσωπο θεωρείται υπεύθυνο για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα καθιερώνεται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, που διαπράττεται προς όφελος του νομικού προσώπου από φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του και κατέχει ηγετική θέση σε αυτό, βάσει:

- α. εξουσίας εκπροσώπησής του
- β. εξουσιοδότησης λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του
- γ. άσκησης ελέγχου εντός αυτού.

2. Πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων, κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα ώστε να διασφαλίσει ότι ένα νομικό πρόσωπο θεωρείται υπεύθυνο όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από αναφερόμενο στην παράγραφο 1 φυσικό πρόσωπο κατέστησε δυνατή τη διάπραξη ποινικού αδικήματος θεσπιζόμενου με την παρούσα Σύμβαση, προς όφελος του νομικού προσώπου, από άλλο φυσικό πρόσωπο που ενεργεί υπό την εξουσία του ανωτέρω φυσικού προσώπου.

3. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας του συμβαλλόμενου μέρους, η ευθύνη του νομικού προσώπου μπορεί να είναι ποινική, αστική ή διοικητική.

4. Η ευθύνη αυτή είναι ανεξάρτητη από την ποινική ευθύνη των φυσικών προσώπων που τέλεσαν το αδίκημα.

Άρθρο 23 – Κυρώσεις και Μέτρα

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα ποινικά αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 20 της παρούσας Σύμβασης τιμωρούνται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις. Οι εν λόγω κυρώσεις περιλαμβάνουν, για τα ποινικά αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 18 όταν διαπράττονται από φυσικά πρόσωπα, στερητικές της ελευθερίας ποινές, που μπορεί να οδηγήσουν σε έκδοση.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα νομικά πρόσωπα που είναι σύμφωνα με το άρθρο 22 υπεύθυνα υπόκεινται σε αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές ποινικές ή μη κυρώσεις ή μέτρα, περιλαμβανομένων χρηματικών κυρώσεων.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να καταστήσει δυνατή τη δήμευση ή οποιαδήποτε άλλη στέρηση των μέσων και προσόδων των ποινικών αδικημάτων που θεσπίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 20 παράγραφος α της παρούσας Σύμβασης, ή της περιουσίας, η αξία της οποίας αντιστοιχεί στα ανωτέρω μέσα και προσόδους.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να καταστήσει δυνατή την προσωρινή ή μόνιμη διακοπή λειτουργίας της εγκατάστασης, που χρησιμοποιήθηκε για την πραγματοποίηση της εμπορίας ανθρώπων υπό την επιφύλαξη των δικαιωμάτων των καλόπιστων τρίτων ή την προσωρινή ή οριστική απαγόρευση στο δράστη άσκησης της δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της οποίας διαπράχθηκε το αδίκημα.

Άρθρο 24 – Επιβαρυντικές περιστάσεις

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι οι ακόλουθες περιστάσεις θεωρούνται ως επιβαρυντικές, κατά την επιμέτρηση της ποινής στα αναφερόμενα στο άρθρο 18 της παρούσας Σύμβασης αδικήματα:

- α. εάν η πράξη έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του θύματος εκ προθέσεως ή από βαριά αμέλεια,
- β. εάν η πράξη τελέστηκε σε βάρος παιδιού,
- γ. εάν η πράξη τελέστηκε από δημόσιο λειτουργό κατά την άσκηση των καθηκόντων του/ της.
- δ. εάν η πράξη τελέστηκε εντός του πλαισίου εγκληματικής οργάνωσης.

Άρθρο 25 – Προηγούμενες καταδίκες

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου οι οριστικές ποινές, που επιβλήθηκαν από κάποιο άλλο συμβαλλόμενο μέρος για αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, να λαμβάνονται

υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής.

Άρθρο 26 – Πρόβλεψη για τη μη επιβολή τιμωρίας

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέπει, σύμφωνα με τις βασικές αρχές του νομικού του συστήματος, τη δυνατότητα μη επιβολής ποινών σε θύματα για τη συμμετοχή τους σε παράνομες δραστηριότητες, στην περίπτωση που τα ανωτέρω θύματα εξαναγκάστηκαν να δράσουν κατ' αυτόν τον τρόπο.

Κεφάλαιο V - Ανάκριση, ποινική δίωξη και δικονομικές διατάξεις

Άρθρο 27 - Μονομερείς και αυτεπάγγελες αιτήσεις

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι οι ανακρίσεις ή η ποινική δίωξη των δραστών των εγκλημάτων που θεσπίζονται με την παρούσα δεν εξαρτώνται από την αναφορά ή την καταγγελία του θύματος, τουλάχιστον όταν η αξιόποινη πράξη τελέστηκε εν όλω ή εν μέρει στην επικράτειά του.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα θύματα εγκλημάτων εμπορίας ανθρώπων που τελέστηκαν στην επικράτεια του και η οποία είναι διαφορετική από εκείνη που κατοικούν τα θύματα, μπορούν να υποβάλλουν την μήνυση στις αρμόδιες αρχές του κράτους διαμονής τους. Η αρχή στην οποία υποβάλλεται η μήνυση, εφόσον η ίδια δεν είναι αρμόδια, υποχρεούται να την διαβιβάσει χωρίς χρονοτριβή στην αρμόδια αρχή του συμβαλλόμενου μέρους στην επικράτεια του οποίου τελέστηκε η αξιόποινη πράξη. Η μήνυση θα αντιμετωπίζεται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του συμβαλλόμενου μέρους στο οποίο τελέστηκε η αξιόποινη πράξη.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει, μέσω νομοθετικών ή άλλων μέτρων, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην εθνική του νομοθεσία, ότι παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ομάδα, ίδρυμα, ένωση ή μη κυβερνητικό οργανισμό, ο οποίος σκοπεύει στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων ή στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να βοηθά και /ή να υποστηρίζει

το θύμα με τη συναίνεσή του, κατά την διάρκεια των δικονομικών σταδίων που αφορούν αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 18 της παρούσας.

Άρθρο 28- Προστασία των θυμάτων, μαρτύρων και συνεργαζομένων με τις δικαστικές αρχές

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να παρέχει αποτελεσματική και ενδεδειγμένη προστασία από πιθανά αντίποινα ή εκφοβισμό, ιδίως κατά τη διάρκεια και μετά την ανάκριση και την ποινική δίωξη των δραστών :

- α. στα θύματα
 - β. αν κριθεί απαραίτητο, σε αυτούς που αναφέρουν την τέλεση εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 18 της παρούσας ή σε κάθε περίπτωση συνεργάζονται με τις ανακριτικές και εισαγγελικές αρχές,
 - γ. στους μάρτυρες που καταθέτουν σχετικά με τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 18 της παρούσας,
 - δ. όταν απαιτείται, στα μέλη των οικογενειών των προσώπων που αναφέρονται στις υποπαραγράφους α και γ.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα νομοθετικά ή άλλα μέτρα για να διασφαλίζει και να παρέχει διάφορα είδη προστασίας, όπως φυσική προστασία, αλλαγή τόπου κατοικίας, αλλαγή ταυτότητας και βοήθεια για εύρεση εργασίας.
3. Στα παιδιά-θύματα παρέχονται ειδικά μέτρα προστασίας που λαμβάνουν υπ' όψιν το συμφέρον τους.
4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να παρέχει, όπου αυτό είναι δυνατόν, κατάλληλη προστασία από πιθανά αντίποινα ή εκφοβισμό, ιδίως κατά την διάρκεια και μετά την ανάκριση ή την ποινική δίωξη των δραστών σε μέλη ομάδων, ιδρυμάτων, ενώσεων ή μη κυβερνητικών οργανισμών που διεξάγουν τις οριζόμενες στην παράγραφο 3 του άρθρου 27 της παρούσας δραστηριότητες.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα εξετάσει την σύναψη συμφωνιών ή ρυθμίσεων με άλλα κράτη για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 29 - Εξειδικευμένες αρχές και συντονιστικοί φορείς

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι πρόσωπα ή φορείς εξειδικεύονται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και την προστασία των θυμάτων. Τα εν λόγω πρόσωπα ή φορείς πρέπει να έχουν την απαραίτητη ανεξαρτησία, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές του νομικού συστήματος του συμβαλλόμενου μέρους, ούτως ώστε να είναι σε θέση να διεκπεραιώνουν το έργο τους αποτελεσματικά και χωρίς καμία αθέμιτη πίεση. Τα εν λόγω πρόσωπα ή το προσωπικό των ανωτέρω φορέων πρέπει να είναι εκπαιδευμένοι επαρκώς και να διαθέτουν οικονομικούς πόρους για το έργο τους.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει τον συντονισμό των πολιτικών και των δράσεων των διαφόρων υπουργείων και άλλων δημοσίων υπηρεσιών του που εργάζονται για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, δημιουργώντας, όπου είναι αναγκαίο, συντονιστικά όργανα.
3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα παράσχει ή θα ενισχύσει την επιμόρφωση των λειτουργών του που είναι αρμόδιοι για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της επιμόρφωσης σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η επιμόρφωση μπορεί να γίνεται συγκεκριμένα ανά υπηρεσία και να επικεντρώνεται στις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, τη δίωξη των εμπόρων και την προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων, περιλαμβανομένης της προστασίας αυτών από τους εμπόρους τους.
4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα εξετάσει το ενδεχόμενο διορισμού Εθνικών Εισηγητών ή άλλων μηχανισμών για τον έλεγχο των δραστηριοτήτων κατά της εμπορίας ανθρώπων από κρατικά ιδρύματα και την εκπλήρωση των απαιτήσεων της εθνικής νομοθεσίας.

Άρθρο 30 - Δικονομικές διαδικασίες

Σύμφωνα με την σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και

των θεμελιωδών ελευθεριών και ιδίως με το άρθρο 6, κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσει κατά την διάρκεια των δικονομικών διαδικασιών :

α. Την προστασία της ιδιωτικής ζωής και, όπου είναι απαραίτητο, της ταυτότητας των θυμάτων.

β. Την ασφάλεια των θυμάτων και την προστασία τους από τον εκφοβισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής του νομοθεσίας και, σε περίπτωση που τα θύματα είναι παιδιά, λαμβάνοντας ιδιαίτερη μέριμνα για τις ανάγκες αυτών και προσπίζοντας το δικαίωμά τους σε ειδικά μέτρα προστασίας.

Άρθρο 31- Δικαιοδοσία

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα νομοθετικά και άλλα μέτρα, προκειμένου να εγκαθιδρύσει δικαιοδοσία επί των εγκλημάτων που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, όταν η αξιόποινη πράξη διαπράττεται :

α. στην επικράτειά του ή

β. επί πλοίου φέροντος την σημαία του ή

γ. επί αεροσκάφους καταχωρημένου βάσει της νομοθεσίας του ή

δ. από υπηκόο του ή από άπατρι, ο οποίος έχει την συνήθη διαμονή του στην επικράτειά του, αν η πράξη είναι αξιόποινη και κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκε ή αν η αξιόποινη πράξη τελέστηκε εκτός της εδαφικής αρμοδιότητας οποιουδήποτε κράτους ή

ε. σε βάρος υπηκόου του.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται, κατά την στιγμή της υπογραφής ή όταν καταθέσει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης με δήλωση που απευθύνεται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης να δηλώσει ότι επιφυλάσσεται του δικαιώματος να μην εφαρμόσει ή να εφαρμόσει μόνο σε ειδικές περιπτώσεις τους κανόνες δικαιοδοσίας που αναφέρονται στις παρ. 1 δ και ε του παρόντος άρθρου ή οποιουδήποτε τμήματος αυτών.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εγκαθιδρύσει δικαιοδοσία για τα αναφερόμενα στην παρούσα εγκλήματα σε

περιπτώσεις που ο φερόμενος ως δράστης ευρίσκεται στην επικράτειά του και δεν εκδίδεται σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος, αποκλειστικά επί τη βάση της εθνικότητάς του, κατόπιν σχετικού αιτήματος για έκδοση.

4. Σε περίπτωση που περισσότερα από ένα συμβαλλόμενα μέρη επικαλούνται ύπαρξη δικαιοδοσίας επί ενός φερομένου διαπραχθέντος αδικήματος, που αναφέρεται στην παρούσα, τα εμπλεκόμενα συμβαλλόμενα μέρη εφ' όσον απαιτηθεί, θα διαβουλεύονται με σκοπό τον καθορισμό της πιο πρόσφορης δικαιοδοσίας για την άσκηση της ποινικής δίωξης.

5. Με κάθε επιφύλαξη των γενικών κανόνων του διεθνούς δικαίου, η παρούσα Σύμβαση δεν αποκλείει την άσκηση ποινικής δικαιοδοσίας από συμβαλλόμενο μέρος, βάσει της εθνικής του νομοθεσίας.

Κεφάλαιο VI – Διεθνής συνεργασία και συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών

Άρθρο 32 – Γενικές αρχές και μέτρα διεθνούς συνεργασίας

Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας και μέσω της εφαρμογής των σχετικών ισχυουσών διεθνών και περιφερειακών πράξεων, των συμφωνιών που συνάπτονται στη βάση ενιαίας ή αμοιβαίας νομοθεσίας των εθνικών τους δικαίων, στον ευρύτερο δυνατό βαθμό, με σκοπό:

- α. την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων,
- β. την προστασία και υποστήριξη των θυμάτων,
- γ. την ανάκριση ή την ποινική δίωξη των αναφερομένων στην παρούσα ποινικών αδικημάτων.

Άρθρο 33 – Μέτρα που αφορούν απειλούμενα ή αγνοούμενα άτομα

1. Όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος, με βάση τις πληροφορίες που βρίσκονται στη διάθεσή του, έχει βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι η ζωή, η ελευθερία ή η σωματική ακεραιότητα κάποιου ατόμου αναφερόμενου στην παράγραφο 1 του

άρθρου 28 της παρούσας, βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο στην επικράτεια άλλου συμβαλλόμενου μέρους, τότε το συμβαλλόμενο μέρος που κατέχει τις πληροφορίες, σε μία τέτοια επείγουσα περίπτωση, τις διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στο τελευταίο, προκειμένου να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να εξετάζουν το ενδεχόμενο ενίσχυσης της συνεργασίας τους κατά την έρευνα για αγνοούμενους, ιδιαίτερα αγνοούμενα παιδιά, εάν οι διαθέσιμες πληροφορίες τους οδηγούν στο συμπέρασμα ότι αυτοί είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων. Για το σκοπό αυτό, τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ τους.

Άρθρο 34 – Παροχή πληροφοριών

1. Το συμβαλλόμενο μέρος που λαμβάνει το αίτημα ενημερώνει χωρίς χρονοτριβή το συμβαλλόμενο μέρος που υποβάλει το αίτημα για την τελική έκβαση των ενεργειών που αναλήφθηκαν βάσει του παρόντος κεφαλαίου. Το συμβαλλόμενο μέρος που λαμβάνει το αίτημα ενημερώνει επίσης, χωρίς χρονοτριβή το συμβαλλόμενο μέρος που υποβάλει το αίτημα για τυχόν περιστάσεις οι οποίες καθιστούν αδύνατη την πραγματοποίηση των αιτουμένων ενεργειών ή είναι πιθανόν να την καθυστερήσουν σημαντικά.

2. Ένα συμβαλλόμενο μέρος δύναται, εντός των ορίων του εσωτερικού του δικαίου, χωρίς προηγούμενο αίτημα, να διαβιβάζει σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος πληροφορίες που απέκτησε στο πλαίσιο δικών του ερευνών, όταν θεωρεί ότι η γνωστοποίηση των πληροφοριών αυτών θα μπορούσε να βοηθήσει το συμβαλλόμενο μέρος που τις παραλαμβάνει να κινήσει ή να ολοκληρώσει ανάκριση ή ποινική δίωξη για τα προβλεπόμενα στην παρούσα ποινικά αδικήματα ή θα μπορούσε να οδηγήσει σε υποβολή από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος αιτήματος για συνεργασία, βάσει του παρόντος κεφαλαίου.

3. Πριν τη διαβίβαση των πληροφοριών, το συμβαλλόμενο μέρος που τις γνωστοποιεί δύναται να ζητήσει να τηρηθούν αυτές ως εμπιστευτικές ή να χρησιμοποιηθούν υπό προϋποθέσεις. Εάν το συμβαλλόμενο μέρος που τις παραλαμβάνει δε μπορεί να συμμορφωθεί με το συγκεκριμένο αίτημα,

ενημερώνει σχετικά το συμβαλλόμενο μέρος που τις γνωστοποιεί, το οποίο στη συνέχεια αποφασίζει εάν οι πληροφορίες πρέπει να γνωστοποιηθούν σε κάθε περίπτωση. Εάν το συμβαλλόμενο μέρος που παραλαμβάνει τις πληροφορίες, τις αποδεχθεί υπό προϋποθέσεις, δεσμεύεται από αυτές.

4. Όλες οι αιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τις ρυθμίσεις των άρθρων 13, 14 και 16 που είναι απαραίτητες για την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται από τα συγκεκριμένα άρθρα, διαβιβάζονται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου συμβαλλόμενου μέρους, χωρίς χρονοτριβή, τηρουμένης της διατάξεως του άρθρου 11 της παρούσας.

Άρθρο 35 – Συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος ενθαρρύνει τις δημόσιες αρχές και τους δημόσιους λειτουργούς του να συνεργάζονται με μη κυβερνητικούς οργανισμούς, άλλους σχετικούς οργανισμούς και μέλη της κοινωνίας των πολιτών, με στόχο τη δημιουργία στρατηγικών συμπράξεων για την επίτευξη των σκοπών της παρούσας.

Κεφάλαιο VII – Μηχανισμός παρακολούθησης

Άρθρο 36 – Ομάδα εμπειρογνομόνων για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων

1. Η Ομάδα εμπειρογνομόνων για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (GRETA) είναι επιφορτισμένη να παρακολουθεί την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης από τα Συμβαλλόμενα Μέρη.
2. Η GRETA αποτελείται από ελάχιστο αριθμό από 10 έως 15 μέλη και για τη σύνθεσή της λαμβάνεται υπόψη η ισότητα των φύλων και η γεωγραφική ισορροπία, καθώς και η πολυτομεακή εμπειρογνωμοσύνη. Τα μέλη της εκλέγονται από την Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών για τετραετή θητεία, με δικαίωμα ανανέωσης μία φορά και επιλέγονται μεταξύ υπηκόων των κρατών μερών της παρούσας.

3. Η εκλογή των μελών της GRETA θα βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

α. Τα μέλη επιλέγονται μεταξύ προσώπων υψηλού κύρους, με εγνωσμένη εμπειρία στους τομείς των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της υποστήριξης και προστασίας των θυμάτων και της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων ή έχουν επαγγελματική εμπειρία στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα.

β. Τα μέλη παρίστανται συμμετέχουν με την ατομική τους ιδιότητα και ασκούν τα καθήκοντά τους με ανεξαρτησία, αμεροληψία και αποτελεσματικότητα.

γ. Στα μέλη της GRETA δεν επιτρέπεται να συμπεριλαμβάνεται πέραν του ενός υπηκόου του ίδιου κράτους.

δ. Τα μέλη πρέπει να αντιπροσωπεύουν τα βασικά νομικά συστήματα.

4. Η διαδικασία εκλογής των μελών της GRETA καθορίζεται από την Επιτροπή των Υπουργών, κατόπιν διαβούλευσης και παροχής ομόφωνης συναίνεσης των συμβαλλομένων μερών της παρούσας, εντός ενός έτους από τη θέση της σε ισχύ. Η GRETA υιοθετεί τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 37 – Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών

1. Η Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών αποτελείται από τους αντιπροσώπους στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης των Κρατών μελών, μερών της Σύμβασης και τους αντιπροσώπους των συμβαλλομένων μερών της Σύμβασης, τα οποία δεν είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Η Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών συγκαλείται από το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η πρώτη της συνεδρίαση λαμβάνει χώρα εντός ενός έτους από τη θέση σε ισχύ της παρούσας, με σκοπό την εκλογή των μελών της GRETA. Στη συνέχεια, συνέρχεται μετά από αίτημα του ενός τρίτου των συμβαλλομένων μερών, του Πρόεδρου της GRETA ή του Γενικού Γραμματέα.

3. Η Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών υιοθετεί τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 38 – Διαδικασία

1. Η διαδικασία αξιολόγησης αφορά τα συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης και διαιρείται σε γύρους, η διάρκεια των οποίων καθορίζεται από την GRETA. Κατά την έναρξη κάθε γύρου, η GRETA επιλέγει τις συγκεκριμένες διατάξεις επί των οποίων βασίζεται η διαδικασία αξιολόγησης.
2. Η GRETA ορίζει τα πλέον κατάλληλα μέσα για τη διεξαγωγή της αξιολόγησης. Η GRETA δύναται να υιοθετεί ένα ερωτηματολόγιο για κάθε γύρο αξιολόγησης, το οποίο χρησιμεύει ως βάση για την αξιολόγηση της εφαρμογής της παρούσας από τα συμβαλλόμενα μέρη. Το εν λόγω ερωτηματολόγιο απευθύνεται σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη. Τα συμβαλλόμενα μέρη απαντούν σε αυτό όπως και σε κάθε άλλο αίτημα παροχής πληροφοριών της GRETA.
3. Η GRETA δύναται να ζητά πληροφορίες από την κοινωνία των πολιτών.
4. Η GRETA δύναται επικουρικά να διοργανώνει, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές και το «σύνδεσμο» που έχει διοριστεί από αυτές, και εάν χρειάζεται, με τη συνδρομή ανεξάρτητων εθνικών εμπειρογνομόνων, επισκέψεις στις ενδιαφερόμενες χώρες. Κατά τη διάρκειά τους, η GRETA δύναται να υποστηρίζεται από ειδικούς σε συγκεκριμένους τομείς.
5. Η GRETA συντάσσει σχέδιο έκθεσης με τις αναλύσεις της όσον αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων επί των οποίων βασίζεται η διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και με τις προτάσεις και υποδείξεις της για τον τρόπο με τον οποίο το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που έχουν διαπιστωθεί. Το σχέδιο έκθεσης διαβιβάζεται για σχολιασμό προς το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο υποβλήθηκε στην αξιολόγηση. Τα σχόλια αυτού λαμβάνονται υπόψη από την GRETA κατά τη σύνταξη της τελικής έκθεσης.
6. Η GRETA, στη βάση αυτή, υιοθετεί την έκθεση και τα συμπεράσματά της αναφορικά με τα μέτρα που λήφθηκαν από το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας. Η εν λόγω έκθεση και τα συμπεράσματα αποστέλλονται στο ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος και την Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών και αμέσως μετά την υιοθέτησή τους δημοσιοποιούνται μαζί με τα τυχόν σχόλια του ενδιαφερόμενου συμβαλλόμενου μέρους.

7. Υπό την επιφύλαξη της προβλεπόμενης στις παραγράφους 1 έως 6 του παρόντος διαδικασίας, η επιτροπή των συμβαλλομένων μερών μπορεί να υιοθετήσει, με βάση την έκθεση και τα συμπεράσματα της GRETA, συστάσεις που απευθύνονται στο συγκεκριμένο συμβαλλόμενο μέρος (α) και αφορούν στα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εφαρμογή των συμπερασμάτων της, ορίζοντας, εάν είναι απαραίτητο, μία ημερομηνία για την υποβολή στοιχείων σχετικών με την εφαρμογή τους, και (β) στοχεύουν στην προώθηση της συνεργασίας με το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος για την ορθή εφαρμογή της παρούσας.

Κεφάλαιο VIII – Σχέση με άλλα διεθνή κείμενα

Άρθρο 39 – Σχέση με το Πρωτόκολλο για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Εμπορίας Προσώπων και ιδίως Γυναικών και Παιδιών, το οποίο συμπληρώνει τη Σύμβαση του ΟΗΕ κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος

Η παρούσα Σύμβαση δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου για την Πρόληψη, καταστολή και τιμωρία της Εμπορίας Προσώπων και ιδίως γυναικών και παιδιών, το οποίο συμπληρώνει τη Σύμβαση του ΟΗΕ κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος και έχει στόχο την ενίσχυση της προστασίας που παρέχεται από το συγκεκριμένο Πρωτόκολλο και την επέκταση των ρυθμίσεων που περιέχονται σε αυτό.

Άρθρο 40 – Σχέση με άλλα διεθνή κείμενα

1. Η παρούσα Σύμβαση δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από άλλα διεθνή έγγραφα, στα οποία είναι ή πρόκειται να γίνουν συμβαλλόμενοι τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας και τα οποία περιέχουν διατάξεις επί ζητημάτων που διέπονται από αυτήν και διασφαλίζουν μεγαλύτερη προστασία και υποστήριξη στα θύματα εμπορίας ανθρώπων.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας δύνανται να συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ τους επί των ζητημάτων στα οποία αναφέρεται αυτή, προκειμένου να συμπληρώσουν ή να ενισχύσουν τις διατάξεις της ή να διευκολύνουν την εφαρμογή των αρχών της.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη τα οποία είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τις μεταξύ τους σχέσεις, εφαρμόζουν τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο βαθμό που τέτοιοι κανόνες διέπουν το συγκεκριμένο θέμα και εφαρμόζονται σε συγκεκριμένη περίπτωση, υπό την επιφύλαξη του αντικειμένου και του σκοπού της παρούσας Σύμβασης και της πλήρους εφαρμογής της με τους υπόλοιπους συμβαλλόμενους.
4. Καμία ρύθμιση της παρούσας Σύμβασης δεν θίγει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες κρατών και φυσικών προσώπων βάσει του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδιαίτερα δε, όπου ισχύει, τη Σύμβαση του 1951 και το Πρωτόκολλο του 1967 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων και την αρχή της μη επαναπροώθησης, όπως αναφέρεται στα έγγραφα αυτά.

Κεφάλαιο IX – Τροποποιήσεις της Σύμβασης

Άρθρο 41 – Τροποποιήσεις

1. Οποιαδήποτε πρόταση για τροποποίηση της παρούσας Σύμβασης, η οποία υποβάλλεται από κάποιο συμβαλλόμενο μέρος, κοινοποιείται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης και διαβιβάζεται από τον τελευταίο στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα συμβαλλόμενα μέρη, τα κράτη μέλη, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη που έχουν προσκληθεί να υπογράψουν την παρούσα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 και τα κράτη που προσκλήθηκαν να προσχωρήσουν στην παρούσα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43.
2. Οποιαδήποτε τροποποίηση προτείνεται από κάποιο συμβαλλόμενο μέρος

κοινοποιείται στη GRETA, η οποία υποβάλλει στην Επιτροπή των Υπουργών τη γνωμοδότησή της για την προτεινόμενη τροποποίηση.

3. Η Επιτροπή των Υπουργών εξετάζει την προτεινόμενη τροποποίηση και τη γνωμοδότηση που υποβάλλεται από τη GRETA και, κατόπιν διαβούλευσης με τα συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης και αφού λάβει την ομόφωνη συναίνεσή τους, δύναται να την υιοθετήσει.

4. Το κείμενο οποιασδήποτε τροποποίησης που υιοθετείται από την Επιτροπή των Υπουργών σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, διαβιβάζεται στα συμβαλλόμενα μέρη προς αποδοχή.

5. Οποιαδήποτε τροποποίηση υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου τίθεται σε ισχύ κατά την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη ενός μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία όλα τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν ενημερώσει το Γενικό Γραμματέα ότι την έχουν αποδεχθεί.

Κεφάλαιο X – Τελικές διατάξεις

Άρθρο 42 – Υπογραφή και θέση σε ισχύ

1. Η παρούσα Σύμβαση θα παραμείνει ανοικτή για υπογραφή από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα κράτη μη μέλη τα οποία έχουν συμμετάσχει στην εκπόνησή της και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Η παρούσα Σύμβαση προϋποθέτει κύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Τα έγγραφα της κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3. Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ κατά την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία κατά την οποία 10 συμβαλλόμενα μέρη, από τα οποία τουλάχιστον 8 θα είναι κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, έχουν εκφράσει τη συναίνεσή τους να δεσμευτούν από τη Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

4. Όσον αφορά σε οποιοδήποτε κράτος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή

στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που εκφράζει μεταγενέστερα τη συναίνεσή να δεσμευτεί, η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία κατάθεσης του σχετικού εγγράφου κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 43 – Προσχώρηση στη Σύμβαση

1. Μετά τη θέση της παρούσας Σύμβασης σε ισχύ, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης δύναται, κατόπιν διαβούλευσης με τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας Σύμβασης και αφού λάβει την ομόφωνη συναίνεσή τους, να προσκαλέσει οποιοδήποτε κράτος μη μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο δεν έχει συμμετάσχει στην εκπόνηση της Σύμβασης, να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση, κατόπιν απόφασης που λαμβάνεται από την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 20 δ. του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης, και με ομόφωνη ψήφο των αντιπροσώπων των συμβαλλομένων κρατών που δικαιούνται να συμμετέχουν στην Επιτροπή Υπουργών.

2. Όσον αφορά σε κάθε κράτος που προσχωρεί στη Σύμβαση, αυτή θα τίθεται σε ισχύ κατά την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου προσχώρησης στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 44 – Εδαφική εφαρμογή

1. Οποιοδήποτε Κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή κατάθεσης του εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να προσδιορίσει την επικράτεια ή τις επικράτειες στις οποίες θα εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση.

2. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος δύναται, σε μεταγενέστερη ημερομηνία, μέσω δήλωσης απευθυνόμενης προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σε οποιαδήποτε άλλη επικράτεια η οποία θα προσδιορίζεται στη δήλωση και για τις διεθνείς σχέσεις της οποίας είναι υπεύθυνο ή για λογαριασμό της οποίας εξουσιοδοτείται να αναλαμβάνει δεσμεύσεις. Όσον αφορά στην εν λόγω επικράτεια, η Σύμβαση

θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω δήλωσης από το Γενικό Γραμματέα.

3. Οποιαδήποτε δήλωση υποβάλλεται βάσει των δύο προηγούμενων παραγράφων δύναται, όσον αφορά σε οποιαδήποτε επικράτεια προσδιορίζεται στη δήλωση αυτή, να αποσυρθεί μέσω ειδοποίησης απευθυνόμενης προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η απόσυρση θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω ειδοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 45 – Επιφυλάξεις

Δεν είναι δυνατό να εκφραστεί καμία επιφύλαξη για οποιαδήποτε διάταξη της παρούσας Σύμβασης, με εξαίρεση την επιφύλαξη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 31,

Άρθρο 46 – Καταγγελία

1. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος δύναται, οποτεδήποτε, να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση, μέσω ειδοποίησης απευθυνόμενης προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Η καταγγελία αυτή θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία παραλαβής της ειδοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 47 – Ενημερώσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης ενημερώνει τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, οποιοδήποτε συμβαλλόμενο κράτος, οποιοδήποτε κράτος μέρος, την Ευρωπαϊκή Ένωση, οποιοδήποτε κράτος που προσκαλείται να υπογράψει τη Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 και οποιοδήποτε κράτος που προσκαλείται να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43, για:

α. οποιαδήποτε υπογραφή,

- β. την κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης,
- γ. οποιαδήποτε ημερομηνία θέσης της παρούσας Σύμβασης σε ισχύ, σύμφωνα με τα άρθρα 42 και 43,
- δ. οποιαδήποτε τροποποίηση η οποία υιοθετείται βάσει του άρθρου 41 και την ημερομηνία θέσης της εν λόγω τροποποίησης σε ισχύ,
- ε. οποιαδήποτε καταγγελία γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46,
- στ. οποιαδήποτε άλλη πράξη, ειδοποίηση ή κοινοποίηση που σχετίζεται με την παρούσα Σύμβαση,
- ζ. οποιαδήποτε επιφύλαξη εκφράζεται βάσει του άρθρου 45.

Σε μαρτυρία των ανωτέρω, οι κάτωθι υπογράφωντες, νόμιμα εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση.

Εκδίδεται στη Βαρσοβία, σήμερα 16 Μαΐου 2005, στην αγγλική και γαλλική γλώσσα, με τα δύο κείμενα να είναι της αυτής γνησιότητας, σε ένα και μοναδικό αντίτυπο το οποίο θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα διαβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα κράτη μη μέλη τα οποία συμμετείχαν στην εκπόνηση της παρούσας Σύμβασης, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε οποιοδήποτε κράτος έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση.